

ELKE DAG ONTVANGT HULPLIJN GEMIDDELD ÉÉN OPROEP

Lang niet elke pedofiel is een kindermisbruiker. Dat zegt Minne De Boeck, criminologe bij het Universitair Forensisch Centrum Antwerpen. Ze is medeoprichter van 'Stop it Now!', een hulplijn voor wie zich zorgen maakt over zijn seksuele gevoelens voor kinderen. De organisatie krijgt gemiddeld ruim één oproep per dag. «Je kan niet genezen van pedofilie. Dat is een geaardheid: de één valt op mannen, de ander op vrouwen, en de pedofiel op kinderen.» • INGE BOSSCHAERTS •

«Je kan niet genezen van pedofilie. Het is een geaardheid»

Uit internationaal onderzoek blijkt dat 1% van de volwassen mannelijke bevolking seksueel aangetrokken is tot kinderen die nog niet in de puberteit zitten. In totaal gaat dat wereldwijd om 40 miljoen mannen, in België om een goeie 45.000. «Dat is dus een redelijk grote, heel heterogene groep», zegt Minne De Boeck. Zij is criminologe bij het Universitair Forensisch Centrum Antwerpen (UFCA), waar mensen met afwijkend seksueel gedrag worden behandeld, en richtte vier jaar geleden 'Stop it Now!' op: een hulplijn voor wie zich zorgen maakt over pedofiele gevoelens of pedoseksueel gedrag. Want er is een verschil, zegt De Boeck. «Een pedofiel is iemand die zich seksueel aangetrokken voelt tot kinderen, een pedoseksuele misbruiker gaat effectief over tot seksueel gedrag met kinderen. Het merendeel van de pedofielen zijn mannen die hun leven op een veilige en goede manier vorm weten te geven, en nooit overgaan tot kindermisbruik. Het beeld dat we hebben van de pedofiel als paria, als 'monster' in een donker kamerje of een diepe kelder, klopt dus niet.»

U heeft het alleen over mannen. Bestaan er dan geen vrouwelijke pedofielen?

«Toch wel. Alleen weten we daar heel weinig over, omdat er weinig onderzoek naar gevoerd is. Er bestaan ook vrouwelijke pedoseksuelen, trouwens. Als zij een kind misbruiken, gebeurt dat bijna altijd met een slachtoffer dat ze goed kennen, vaak vanuit een zorgende rol. Pedoseksuelen die online contact zoeken met minderjarigen die ze niet kennen, zoals dat het geval lijkt te zijn bij de acteur, dat zijn meestal mannen.»

Wees nu maar een pedofiel die niemand schade wil berokkenen en lijdt onder zijn gevoelens. Denk je dat die nu nog hulp durft te vragen, na de heksenjacht op die acteur?

MINNE DE BOECK

De acteur beweerde in de undercoverreportage dat hij een vijftal 14-jarigen seksueel heeft misbruikt. Als het gerechtelijk onderzoek dat bevestigt, riskeert hij tot 20 jaar cel. Maar hij kan ook verplicht worden tot een behandeling. Die geven jullie, in het UFCA.

«Klopt. En niet alleen aan veroordeelden, maar ook aan patiënten die zich vrijwillig aanbieden. De wachttijd voor een behandeling is op dit moment een half jaar tot een jaar. Dat is veel te lang. Je kan je voorstellen dat het enorme consequenties kan hebben, wanneer iemand hulp zoekt en die niet meteen gevonden wordt.»

Wat moeten we ons bij die behandeling voorstellen? Bestaat er een pilletje tegen pedofilie?

(Lacht) «Nee. Dat zou iets té gemakkelijk zijn. Sommigen behandelen we bijvoorbeeld wel met antidepressiva, omdat één van de bijwerkingen daarvan is dat de seksuele behoefte afgeremd wordt. Er bestaan ook hormonale behandelingen — mensen kennen dat als chemische castratie — maar dat is al een veel grotere stap. Dat doen we alleen als het echt nodig geacht wordt om de samenleving veilig te houden, of als mensen enorm lijden onder hun seksuele voorkeur. Iedere patiënt krijgt ook cognitieve gedragstherapie, waarbij we in kaart brengen waaróm iemand de feiten heeft gepleegd, en hoe we het risico op herval kunnen verlagen. Dat lukt ons ook. Van de behandelde kindermisbruikers hervalt één op de tien binnen de vijf jaar. Bij de niet-behandelde is dat bijna het dubbele.»

Kan je genezen van pedofilie?

«Heel duidelijk: neen. Pedofielen omschrijven hun gevoelens vaak als een geaardheid, iets wat hen overkomt en wat onveranderbaar is. De een valt op mannen, de ander op vrouwen, en pedofielen vallen dus op kinderen. Dus nee, daar kan je niet van 'genezen', je kan het hoogstens aanvaarden. Ik zeg altijd: wij kunnen de windrichting niet veranderen, maar wel de windsterkte. We proberen mensen met een pedofiele voorkeur te laten inzien hoe ze hun seksuele verlangens naar kinderen op een veilige manier een plaats kunnen geven in hun leven. Bij iemand die niet exclusief op kinderen valt, proberen we meer in te zetten op zijn voorkeur voor volwassenen. Bij iemand die wel alleen op kinderen valt,

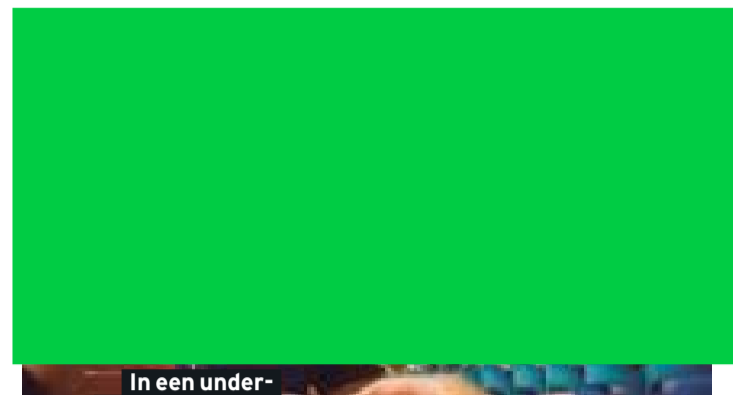
ligt dat moeilijker. Want die kan nooit zijn seksualiteit met iemand beleven zonder strafbare feiten te plegen of anderen schade te berokkenen. Zo iemand zal moeten leren om die fantasieën enkel met zichzelf te beleven.»

Opvallend in het undercoverfilmpje van de acteur: hij lijkt zich er niet van bewust dat hij anderen schade berokkent. «Ik heb nooit een kind verkracht», beweert hij. «De tienerjongens met wie ik seks had, wilden het zelf.»

«Dat noemen wij de 'goedpratens'. Daarin heb je twee soorten. Enerzijds zij die dat niet menen, maar het zeggen uit schaamte. Het is hun manier om er mee te kunnen leven. Anderzijds heb je mannen die dat écht geloven, die vinden dat

Wie pedofiele gevoelens heeft, kan alleen maar proberen om het op een veilige manier een plaats te geven. Wij zeggen: je kan de windrichting niet veranderen, maar wel de sterkte

MINNE DE BOECK

In een undercoverreportage van Vrije Vogels en 'Het Laatste Nieuws' beweerde een acteur (foto boven) dat hij seks had met tienerjongens die «het zelf wilden». «Dat noemen wij 'goedpratens'», zegt expert Minne De Boeck. Foto's Vrije Vogels/Het Laatste Nieuws/PN

het oké is om seks te hebben met kinderen. Soms zeggen slachtoffers inderdaad niet 'neen'. Maar dat wil niet zeggen dat het niet verkeerd is. Ieder slachtoffer ervaart dat anders. Bij sommigen is die impact meteen heel groot, bij anderen lijkt er in eerste instantie geen impact te zijn en komt dat pas veel later naar boven, wanneer ze ouder zijn.»

Jullie richtten in 2017 'Stop it Now!' op: een hulplijn voor mensen die zich zorgen maken over pedofiele gevoelens of pedoseksueel gedrag.

«Omdat zij nergens terecht konden. Vandaag kan op seksueel vlak ongeveer alles, behalve praten over pedofilie. Wil iemand toch spreken over zijn gevoelens voor kinderen, dan wordt hij scheef bekeken, want voor de meesten is een pedofiel hetzelfde als een kindermisbruiker. Het gevolg is dat mensen met een pedofiele voorkeur dikwijls in een sociaal isolement belanden, vaker kampen met depressies en soms zelfmoordgedachten ervaren. Daardoor zie je dat ze vaak hun toevlucht zoeken in de anonieme wereld van het internet, om toch over hun gevoelens te kunnen praten met lotgenoten. Maar hoe meer we hen naar de donkere krochten van het internet duwen, hoe groter het risico dat ze in contact komen met mensen die beelden van seksueel kindermisbruik uitwisselen, of op zoek zijn naar minderjarigen om te benaderen. Dat moeten we vermijden, want zo bestaat het risico dat een pedofiel die eigenlijk niet wou overgaan tot het misbruik van kinderen, uiteindelijk toch die grens opzoekt.»

Krijgt 'Stop it Now!' veel oproepen?

«Sinds de start hebben we er al 1.758 geregistreerd, gemiddeld zo'n 450 per jaar, dat is er meer dan één per dag. Er bellen ook wel familieleden of professionals die zich zorgen maken om iemand, maar meer dan de helft van de vragen komt toch van mensen die zich zorgen maken over zichzelf. Wij bieden een luisterend oor, en geven advies. Aan familieleden vragen we om het onderwerp bespreekbaar te maken, en we hebben ook een handleiding om dat gesprek te starten. Met pedofielen zelf werken we aan een manier om die gevoelens een plaats te geven in hun leven. Als we merken dat ze al over de grens zijn gegaan en beelden van seksueel kindermisbruik hebben bekeken, proberen we hen door te verwijzen naar een behandelcentrum voor langdurige hulp. Als het nodig is — wanneer we voelen dat we de veiligheid van kinderen niet kunnen garanderen — kunnen we ook het gerecht inlichten, maar dat is gelukkig de uitzondering.»

Op sociale media vlogen de bedreigingen aan het adres van de acteur al in het rond.

«Klopt, en dat is jammer. Die heksenjacht op sociale media leidt de aandacht ook af van de ernst van de zaak. Mensen zijn alleen nog bezig met: 'Wie is het?' Bovendien: wees nu maar een pedofiel die niemand schade wil berokkenen en lijdt onder zijn gevoelens. Denk je dat die het nu nog durft om daarvoor uit te komen, en hulp te vragen?»

Maakt u zich zorgen over uw eigen seksuele gevoelens of gedrag ten aanzien van minderjarigen, of die van een naaste? Contacteer 'Stop it Now!' op www.stopitnow.be of 0800/200.50